

آشنایی با مجلات نامعتبر و روشهای شناسایی آنها

هر سال با ورود صدها انتشارات و مجلات جدید ، تصمیم گیری در مورد اینکه آیا یک ژورنال قابل اعتماد و شایسته چاپ مقاله است یا خیر ؟ دشوارتر می شود. به طور کلی ، وجود مجلات فراوان و داشتن گزینه های بیشتر برای سابمیت مقاله امری مثبت است ، اما وفور ژورنال های جدید ، منجر به افزایش آنچه برخی از آن به عنوان “انتشارات جعلی و سواستفاده گر” یاد می کنند ، شده است

به طور ساده ، ژورنال های سواستفاده گر و فریبنده ، به طور عمدی و به شکل فریبنده ، از نام های موجود انجمن ها یا ژورنال های معتبر سوءاستفاده می کنند. پس از اینکه نویسندگان مقاله های خود را برای آنها ارسال می کنند ، در برخی موارد ، هزینه های زیادی را به عناوین مختلف و به قصد سودجویی ، از محققان دریافت می کنند. لذا ، انتخاب یک ژورنال قابل اعتماد برای چاپ مقاله ، بسیار حائز اهمیت است. ناشران سودجو ، به عنوان یک چالش رو به رشد ، سعی می کنند تا از محققان سوءاستفاده کنند.

برخی از نشانه های ناشران سودجو عبارتند از :

-درخواست پرداخت هزینه های زیاد بدون ارائه خدمات واقعی

-هیئت تحریریه ضعیف و نامعتبر

-عدم وجود خط مشی شفاف درباره تعارض منافع

-فرآیند داوری ضعیف

-در نمایه های معتبر نظیر **Web of Science** یا **Scopus** حضور ندارند

-بدون داوری جدی ، به سرعت مقالات را پذیرش می کنند

-بیان ادعاهای غیرواقعی درباره میزان تأثیر و ارزش ژورنال

در این زمینه به دو نوع مجله روبرو هستیم:

۱- مجله جعلی

۲- مجله نامعتبر

این دو مورد گاهی باهمدیگر اشتباه گرفته می شوند.

تعریف مجله جعلی: مجله ای است که هیچ زمینه علمی و تخصصی ندارد، هر نوع مقاله ای را با هر سطح علمی (حتی سطح علمی ضعیف) نیز به چاپ می رساند، در هیچ پایگاه اطلاعاتی نمایه نمی شود و از اسم مجلات معتبر کپی کرده تا پولی به جیب بزنند

تعریف **مجلات نامعتبر** مجلاتی هستند که قبلاً معتبر بودند اما به دلایل مختلف جز بلک لیست دانشگاه ها قرا گرفته اند و عملاً چاپ مقاله در این مجلات هیچ ارزشی برای پژوهشگر در پی نخواهد داشت.

مجله جعلی و مجله هایجک شده برای گمراه کردن پژوهشگران ، مجلات موجود و معتبر را شبیه سازی می کنند و با کپی برداری از وب سایت مجلات اصلی ؛ وب سایت مجلات جعلی را می سازند و آن را به جای نسخه اصلی مجلات ، به پژوهشگران معرفی می کنند.

مجله هایجک شده یا مجله سرقت شده ، اساساً یک مجله فرصت طلب است که تنها با انتخاب عنوان و ظاهری شبیه به یک مجله معتبر سعی در تقلید آن ندارد ، بلکه از عنوان دقیق ، اطلاعات **ISSN** و دیگر داده های یک مجله قانونی کپی برداری می کند. این کلاهبرداری می تواند برای ناشران بزرگ نیز اتفاق بیفتد ، اما به احتمال زیاد برای مجلاتی که اخیراً متوقف شده اند یا نشریات کوچک تر ، این اتفاق بیشتر رخ می دهد. هدف آنها جمع آوری هزینه های پردازش و چاپ مقاله ، با استفاده از اعتبار مجله اصلی است. گاهی اوقات وبسایت های جعلی چنان قانع کننده به نظر می رسند که این مجلات سرقت شده موفق می شوند پایگاه های داده نمایه سازی و شرکت های سنجش علمی را نیز فریب دهند. ناشران فرصت طلب پدیده جدیدی نیستند. مجلاتی با سیاست های سردبیری مشکوک ، پژوهشگران را با فرآیند انتشار سریع و هزینه های پردازش پایین تر از حد متوسط جذب می کنند و بدین ترتیب دست به سرقت علمی می زنند. سرقت علمی مجلات ، یکی از جدیدترین ترفندهای کلاهبرداری در نشر علمی و چاپ مقاله است. مجلات سرقت شده با کپی کردن نام ، شماره استاندارد بین المللی پی ایند (شاپا) (**ISSN**) و سایر داده های یک مجله معتبر ، هویت آن را به سرقت می برند و یک وبسایت شبیه سازی شده ایجاد می کنند که تقریباً از نسخه اصلی قابل تشخیص نیست

به عنوان یک محقق ، چگونه می توانید ارزیابی کنید که ژورنالی که قصد ارسال مقاله خود به آن را دارید ، واقعی و قابل اعتماد است یا خیر؟

● فکر کنید ، بررسی کنید ، ارسال کنید:

مفهوم “فکر کن. بررسی کن. ارسال کن.” از ابتکارات ائتلاف سازمان های برقراری ارتباطات علمی است. ابزارهای آنها به پروسه انتخاب ژورنال مناسب برای چاپ مقاله به شکلی ساده تر و ایمن تر کمک می کند. این کمپین به نویسندگان قدرت می دهد تا با استفاده از چک لیست های ساده ، اعتبار یک ژورنال یا ناشر آن را ارزیابی کنند .

این چک لیست ها شامل روش هایی برای ارزیابی اعتبار ژورنال و انجمن یا ناشر پشت آن است. این کمپین فهرست تعریف شده ای از ژورنالهای مورد تأیید ارائه نمی دهد ، اما منبع مهمی است که نویسندگان می توانند از اطلاعات آن استفاده کنند تا اطمینان حاصل کنند که ژورنالی که انتخاب می کنند حداکثر اعتبار را داشته باشد .

در خصوص انتخاب ژورنال های دسترسی آزاد ، بسیاری از محققان نگرانی های خاصی در مورد کیفیت و اعتبار ژورنال های دسترسی آزاد ، دارند. بنابراین ، علاوه بر توجه به تکنیک “فکر کن. بررسی کن. ارسال کن.” ، می توانید از منابع زیر نیز در ارزیابی کیفیت و اعتبار ژورنال های دسترسی آزاد استفاده کنید

انجمن انتشارات علمی دسترسی آزاد (OASPA) (Open Access Scholarly Publishing Association)

یک سازمان عالی است که شبکه متنوعی از ذینفعان درگیر در دانش باز را گرد هم می آورد. به عنوان یک انجمن، بهترین شیوه ها و استانداردهای بالا برای انتشارات دسترسی آزاد را ترویج می دهد. اعضای آن شامل ناشران، ژورنال ها، پلتفرم ها، ارائه دهندگان زیرساخت و سایر سازمان های متعهد به دسترسی آزاد هستند. آنها مجموعه ای از “اصول شفافیت و بهترین شیوه در انتشارات علمی آزاد” را توسعه داده اند و به عنوان راهنما برای ارزیابی کیفیت و اعتبار ژورنال ها و ناشران دسترسی آزاد عمل می کنند.

OASPA برای حمایت از رشد و توسعه مدل های علمی باز، مدافع دسترسی آزاد، داده های باز و علوم باز است. عضویت

در **OASPA** نشان دهنده تعهد به انتشارات دسترسی آزاد با اخلاق، شفافیت و کیفیت بالا است و می تواند به اعتبار بخشی به ابتکارات دسترسی آزاد

• کند

کمک

(DOAJ) (Directory of Open Access Journals)

DOAJ: یک نمایه منحصر بفرد و گسترده شامل ژورنال های دسترسی آزاد متنوع از سراسر جهان است. این نمایه متعهد است تا محتوای باکیفیت را به صورت رایگان در دسترس عموم، به شکل آنلاین نگه دارد. همچنین متعهد است تا خدمات خود از جمله نمایه سازی و داده های آزاد را به صورت رایگان ارائه دهد. به طور خلاصه، DOAJ یک منبع ارزشمند و گسترده برای دسترسی به ژورنال های دسترسی آزاد با اطمینان از کیفیت محتوا و در دسترس بودن آن به صورت رایگان برای همه است. متعهد به ارائه خدمات رایگان و آزاد برای همه نویسندگان و خوانندگان است.

مجله علمی پژوهشی یافته که ناشر آن دانشگاه علوم پزشکی لرستان می باشد در این نمایه حضور دارد.

پیروی از اصول شفافیت و بهترین شیوه در انتشارات علمی:

اصول شفافیت که بهترین شیوه در انتشارات علمی است ، مجموعه ای از معیارها است که برای ارزیابی ژورنال ها یا ناشران

استفاده می شود. این اصول ، همچنین فهرستی مفید از نشانه هایی است که باید هنگام ارزیابی کیفیت یک ژورنال

دسترسی آزاد به آنها توجه کنید.

فراخوان های مجلات برای ارسال مقاله را به دقت و به طور کامل بررسی کنید:

فراخوانهایی را که از سمت هر مجله برای ارسال مقاله به آنها ، از طریق ایمیل دریافت می کنید را به دقت بررسی کنید. با

- جستجوی مجله در موتورهای جستجوی مختلف و همچنین از طریق انجمن های آنلاین یا وبلاگ ها شروع کنید تا اطلاعات بیشتری در مورد آنها کسب کنید

مقالات منتشر شده مجلات را بررسی کنید:

مجلات جعلی و نامعتبر ، اغلب حاوی مقالاتی با کیفیت پایین و با اشتباهات تایپی متعدد هستند که معمولاً از سایر مجلات کپی برداری شده‌اند. از سوی دیگر ، آن‌ها اطلاعات دقیقی درباره مقالات منتشر شده قبلی نمایش نمی‌دهند. پیش از ارسال مقاله به هر ژورنال ، مقالات منتشر شده در شماره های قبلی آن ژورنال را بررسی کنید.

• زمان داوری مجلات را بررسی کنید:

زمان داوری در مجلات جعلی و نامعتبر ، بسیار کوتاه است. مجلات نامعتبر و جعلی ، اغلب زمان بسیار کوتاهی را برای داوری ارائه می‌دهند. در اکثر مواقع ، آن‌ها هیچ داوری انجام نمی‌دهند و مقالات را بدون قید و شرط می‌پذیرند

هیئت تحریریه مجلات را بررسی کنید:

اکثر مجلات جعلی دارای هیئت تحریریه جعلی ، بدون عنوان ، آدرس دانشگاه یا اطلاعات تماس هستند.

محدوده موضوعی مورد پذیرش و اسکوپ مجلات را بررسی کنید:

در مجلات جعلی ، محدوده موضوعی پذیرش مقاله نامشخص است. مجلات نامعتبر ، اغلب محدوده موضوعی یا موضوعات

پذیرفته شده برای انتشار در مجله را ارائه نمی دهند. آن ها هر نوع مقاله ای را با هر موضوعی منتشر می کنند.

هزینه چاپ مقاله را به طور دقیق بررسی کنید:

در مجلات جعلی و نامعتبر معمولاً هزینه چاپ مقاله ، به طور دقیق مشخص نیست. قبل از ارسال مقاله ، به هزینه های نویسنده با اظهارات مبهم مشکوک باشید.

وضعیت وبسایت ژورنال و نحوه سابمیت مقاله را بررسی کنید:

یکی دیگر از مشخصات مجلات نامعتبر ، وبسایت ضعیف با فرآیند ارسال ساده است و اغلب آنها وبسایت‌هایی ضعیف با

فرمت ارسال ساده دارند. این مجلات همیشه ترجیح می‌دهند مقالات پژوهشی را به همراه ایمیل مستقیم به سردبیر ارسال

کنید .

برخی از نشانه های دیگر جهت شناسایی مجلات نامعتبر:

-رفتارهای تهاجمی و غیرحرفه‌ای:

اگر ایمیلی با اصرار زیاد از شما درخواست ارسال مقاله کرد یا شما را به عضویت هیئت تحریریه دعوت نمود ، مشکوک باشید. این ایمیل‌ها معمولاً به صورت ناآشنا و دسته‌جمعی فرستاده می‌شوند

زبان نامناسب:

وجود غلط‌های املايي و دستوري فراوان در ايميل‌ها يا وبسايته مجله ، يك هشدار جدی است .

وعده‌های غيرواقعي:

وعده داوري و انتشار مقاله در مدت زمان بسيار کوتاه (مثلاً کمتر از يك هفته) که در مجلات معتبر غيرممکن است.

اطلاعات تماس نامشخص:

نبود آدرس فیزیکی معتبر ، شماره تماس یا تنها داشتن فرم تماس آنلاین (بدون ایمیل مستقیم) می‌تواند نشانه مشکل باشد.

پنهان بودن هزینه‌ها:

اگر هزینه انتشار مقاله به وضوح ذکر نشده است یا در مراحل بعدی و پس از پذیرش مقاله از شما درخواست می‌شود، شک کنید.

هیئت تحریریه عجیب:

اگر اسامی اعضای هیئت تحریریه برای شما ناآشنا است، یا یک فرد به طور همزمان سردبیر ده‌ها مجله مختلف است، یا

اعضای برجسته یک حوزه بدون اطلاع خود در آنجا ذکر شده‌اند، این مجله معتبر نیست.

-شاخص‌ها و پایگاه‌های داده:

ادعای ضریب تأثیر (Impact Factor) جعلی: تنها مجلاتی که در **Journal Citation Reports (JCR)** پایگاه **Web of Science** نمایه می‌شوند، دارای ضریب تأثیر واقعی هستند. اگر مجله‌ای ادعای ضریب تأثیر دارد اما در **JCR** نیست، قطعاً دروغ می‌گوید.

ادعای نمایه شدن در پایگاه‌های معتبر:

برخی مجلات ادعا می‌کنند در **Scopus** یا **Web of Science** نمایه می‌شوند در حالی که نیستند. شما می‌توانید با

مراجعه به لیست رسمی این پایگاه‌ها این موضوع را بررسی کنید.

راه‌های علمی جهت تشخیص مجلات نامعتبر:

چک لیست: Think.Check.Submit.

این یک ابتکار جهانی و مورد تأیید نهادهای معتبری مانند **کمیته اخلاق نشر (COPE)** است. شما می‌توانید با پاسخ به سوالات این چک لیست (مانند "آیا مجله به وضوح فرآیند داوری را توضیح می‌دهد؟")، اعتبار مجله را بسنجید.

پایگاه‌های داده معتبر (وایت لیست): اگر یک مجله در پایگاه‌های زیر نمایه شده باشد، نشانه خوبی است:

DOAJ و معتبرترین پایگاه‌های داده استنادی جهان: **Scopus** و **Web of Science** و **PubMed** و
پایگاه استنادی جهان علوم اسلام **ISC**

لیست‌های

سیاه

(مشروط):

وبسایت‌هایی مانند **Cabell's Predatory Reports** لیستی از مجلات نامعتبر منتشر می‌کنند. اما توجه داشته

باشید که کمیته اخلاق نشر (COPE) توصیه می‌کند به این لیست‌ها با احتیاط نگاه کنید، زیرا ممکن است دچار

سوگیری باشند یا معیارهای شفافیت نداشته باشند. بهتر است همیشه از روش‌های مستقیم (چک‌لیست و پایگاه‌های

معتبر)

استفاده

کنید.

لینک وب سایتهای مورد استفاده جهت تشخیص مجلات نامعتبر :

برای اعتبار سنجی مجلات و قرار داشتن نام آنها در لیست مجلات ISI از طریق جستجو بر اساس نام مجله و یا کد شناسایی ISSN مجله در سایت زیر اقدام نمایید:

<http://mjl.clarivate.com/>

برای اطمینان از نمایه بودن یک مجله در پایگاه Scopus می توانید به سایت زیر مراجعه کنید:

<http://www.scimagojr.com>

برای اطمینان از نمایه بودن یک مجله در PubMed می توانید به آدرس سایت زیر مراجعه کنید:

<https://www.ncbi.nlm.nih.gov/nlmcatalog/journals>

برای اطمینان از نمایه بودن یک مجله در ISC می توانید به آدرس سایت زیر مراجعه کنید:

<http://mjil.is.gov.ir>

لینک تشخیص مجلات نامعتبر در دانشگاهها:

وزارت بهداشت : [/http://blacklist.research.ac.ir](http://blacklist.research.ac.ir)

وزارت علوم: <https://rppc.msrt.ir/fa>

دانشگاه آزاد: [/http://rvp.iau.ir/sp](http://rvp.iau.ir/sp)

وزارت بهداشت در سالهایی اخیر سامانه ای جهت بررسی مجلات راه اندازی کرده با نام منبع یاب (RSF) که در زمره سامانه های نوپا می باشد.

rsf.research.ac.ir

سامانه منبع یاب معاونت تحقیقات و فناوری **وزارت بهداشت** با در اختیار قرار دادن کتب و منابع الکترونیکی به اعضای هیئت علمی، دانشجویان و پژوهشگران جهت بهره مندی از آخرین منابع اطلاعاتی علمی، پژوهشی، درمانی و آموزشی کشور ایجاد گردیده است. حاصل این **سامانه**، اشتراک منابع الکترونیک علمی، دسترسی به مجله و مقاله زیاد، کتاب، فیلم و تصویر، راهنما و تعداد زیادی بانک اطلاعاتی است. بیشتر این منابع در قالب خرید از ناشرین متفاوت بین المللی بوده و دسترسی به تعدادی عنوان مجله، کتاب یا منبع دیگر را برای کاربران فراهم کرده است. مشکلی که برای پژوهشگران وجود دارد این است که یک مجله یا کتاب خاص را در سایت کدام ناشر و کدام آدرس می توان بازیابی کرد. بنابراین آن مجله یا کتاب در فهرست مجلات مورد اشتراک **وزارت بهداشت** وجود دارد. **سامانه منبع یاب** با هدف تهیه فهرست کامل و جدید منابع مورد اشتراک **وزارت بهداشت** و با هدف ایجاد امکان جستجو لغتی، بازیابی الفبایی و موضوعی مجلات یک ناشر خاص طراحی و پیاده سازی شده است. از طرف دیگر، سایت **rsf.research.ac.ir** با ارائه شاخص های ارزیابی مجلات، این امکان را برای محققان ایجاد کرده تا بتوانند جهت انتشار مقاله خود، آن را جستجو، بازیابی و انتخاب نمایند.

سازمان منابع یاب
Resource Finder

وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی
معاونت تحقیقات و فناوری
مرکز توسعه و هماهنگی اطلاعات و انتشارات علمی

Journal/Book Title Author ISSN/ISBN Publisher Indexed in

A B C D E F G H I J K L M N O P Q R S T U V W X Y Z

بازنشانی جستجو

تعداد نتایج: ۵۰۰۹۶۵

نوع: همه مجله کتاب راهنما دسترسی: همه مشترک رایگان غیرمشترک تصویر جلد: ✓

No.	Title	Subject Category	Publisher/Holder	IF	IF Quartile	CiteScore	CiteScore Quartile	H-Index	Indexed in	Details
1	CA: A Cancer Journal for Clinicians ISSN/ISBN: 0007-9235, 1542-4863	Hematology Oncology	Wiley, ProQuest	232.400	Q1	1,154.20	Q1	223	ISI, Scopus, PubMed, Embase	
2	Nature Reviews. Microbiology ISSN/ISBN: 1740-1526, 1740-1534	Microbiology Immunology & ...	Nature, ProQuest	103.300	Q1	106.40	Q1	393	ISI, Scopus, PubMed, Embase	
3	Nature Reviews. Drug Discovery ISSN/ISBN: 1474-1776, 1474-1784	General Medicine Pharmacology	Nature, ProQuest	101.800	Q1	181.80	Q1	412	ISI, Scopus, PubMed, Embase	
4	Nature Reviews. Molecular Cell Biology ISSN/ISBN: 1471-0072, 1471-0080	Biology Cell Biology	Nature, ProQuest	90.200	Q1	150.90	Q1	531	ISI, Scopus, PubMed, Embase	
5	Kidney International Supplements ISSN/ISBN: 2157-1716, 2157-1724	Nephrology	Elsevier	89.600	Q1	46.20	Q1	54	ISI, Scopus, PubMed, Embase	
6	The Lancet ISSN/ISBN: 0140-6736, 1474-547X	General Medicine	ClinicalKey, Elsevier, ProQuest	88.500	Q1	87.60	Q1	936	ISI, Scopus, PubMed, Embase	
7	Nature Reviews Materials ISSN/ISBN: 2058-8437		Nature	86.200	Q1	105.50	Q1	215	ISI, Scopus	
8	Nature Reviews. Clinical Oncology ISSN/ISBN: 1759-4774, 1759-4782	Oncology	Nature, ProQuest	82.200	Q1	114.50	Q1	238	ISI, Scopus, PubMed, Embase	
9	New England Journal of Medicine ISSN/ISBN: 0028-4793, 1533-4406	General Medicine	ProQuest	78.500	Q1	96.40	Q1	1,231	ISI, Scopus, PubMed, Embase	
10	Nature Reviews Earth and Environment			74.500	Q1	70.00	Q1	01	ISI, S	

همانگونه که در تصویر فوق مشاهده می گردد ، این سایت دارای عنوان های جستجو ساده ، جستجو

پیشرفته ، جستجو موضوعی ، رتبه بندی اسکوپوس و رتبه بندی ISI و همچنین منابع اطلاعاتی است. هر یک

از این زبانه ها امکانات ویژه ای برای جستجو جامع و کامل دارد.

امکان جستجو و بازیابی منابع اطلاعاتی به صورت لغتی ، موضوعی و همچنین دسترسی به فهرست و اطلاعات

مجلات در این سایت فراهم شده است.

در این سایت ، رنگ علامت اطلاعاتی ، نشانگر وضعیت دسترسی به آن منبع است.

به گونه ای که **Details** مقابل هر منبع در ستون سمت راست نشان سبز در ستون نامبرده به معنای وجود

اشتراک ، نشان نارنجی به معنای دسترسی رایگان ، نشان خاکستری به مفهوم دسترسی به چکیده است.

راهنمای ورود به سامانه منبع یاب rsf.research.ac.ir:

برای ورود به سامانه منبع یاب ابتدا باید آدرس rsf.research.ac.ir را در مرورگر خود وارد نمایند.

با توجه به این که امروزه مجلات علمی در نمایه نامه های متفاوتی همچون Scopus, WOS(ISI) و PubMed نمایه

می گردند، این سایت به پژوهشگران کمک می کند تا متوجه شوند که یک مجله در کدام نمایه ها قرار داشته و وضعیت

مجله از لحاظ شاخص های علم سنجی به چه صورت است.

در جستجو ساده می توان با تایپ نام کتاب، مجله، نام ناشر، شماره ISSN/ISBN یا نام نمایه نامه نتایج را

مشاهده کرد. جستجو در این سامانه به صورت **real-time** بوده و به محض تایپ بخشی از واژه مورد نظر،

منابعی که این واژه در عنوانشان وجود دارد ظاهر می گردند.

در جستجو پیشرفته ، امکانات دیگری مانند جستجو ساده وجود دارد ، می توان محدودیت هایی از طریق شاخص های علم سنجی همچون **CiteScore** و **Impact Factor** اعمال می شود.